

Κράσις (1) δὲ λέγεται ἰδιαιτέρως, ὅταν τὸ ληκτικὸν φωνῆεν τῆς ἡγουμένης λέξεως συγκραθῆ καὶ συγχιωνευθῆ μὲ τὸ ἀρκτικὸν φωνῆεν τῆς ἐπομένης, ὥστε νὰ κάμνωσι καὶ ἐδῶ, καθὼς καὶ εἰς τὴν συναίρεσιν, ἓνα ἦχον, ὡς, τάληθές, ἀντὶ τὸ ἀληθές.

Θλίψις τέλος πάντων, ὅταν ἐκ δύο ἀλλεπαλλήλων φωνηέντων ἀποβληθῆ τὸ ἐν, ἢ εἰς τὴν αὐτὴν λέξιν, ὡς, φοβέο, ἀντὶ φοβέο· ἢ εἰς διαφόρους, καὶ τότε ἐπισημειοῦται ἢ ἀπόστροφος (Σελ. 183), ὡς, παρ' ἐμοῦ, ἀφ' ἡμῶν, ἀντὶ παρὰ ἐμοῦ, ἀπὸ ἡμῶν.

Ὅλα δὲ ταῦτα γίνονται μάλιστα ἀπὸ τοὺς Ἀττικοὺς, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀλλεπαλλήλων φωνηέντων.

ΣΥΝΑΙΡΕΣΙΣ.

Κανόνες Γενικοί.

Α'. Τὰ μακρὰ φωνήεντα η καὶ ω ἀπορροφοῦσιν ὅλα τὰ ἄλλα ἀπλᾶ φωνήεντα.

Β'. Τὸ α ἀπορροφεῖ ὅλα τὰ ἀκολουθοῦντα αὐτὸ φωνήεντα πλὴν τὸ ο καὶ ω.

Γ'. Τὸ ε ἐνόηται μὲ ὅλα τὰ ἀκολουθοῦντα αὐτὸ φωνήεντα, πλὴν τὸ ο καὶ ω, καὶ συναίρεται εἰς τὴν δίφθογγον ει, ἢ εἰς τὸ μακρὸν φωνῆεν η.

Δ'. Τὸ ι καὶ ω ἀπορροφοῦσιν ὅλα τὰ ἀκολουθοῦντα φωνήεντα, καὶ συναίρουσιν εἰς μίαν συλλαβὴν ὁμοῦ μὲ τὸ ἡγούμενον φωνῆεν· τὸ ι ἐν γένει ὑπογράφεται ὑπὸ τὰ α η ω· ἐνόηται δὲ εἰς μίαν συλλαβὴν, ὅταν ἦναι μὲ ε καὶ ο, καθὼς, κέραϊ κέρα. ὄρει ὄρει· οἷς οἷς. Ὅταν τὸ ι συνιστᾷ δίφθογγον μὲ κανέν φωνῆεν, καὶ τὸ φωνῆεν τοῦτο πρέπη νὰ συναίρεθῆ μὲ ἄλλον ἡγούμενον φωνῆεν, τότε τὰ δύο ταῦτα φωνήεντα συναίρουσιν κατὰ τοὺς κανόνας, τὸ δὲ ι ἢ ὑπογράφεται, ἐὰν ἀπὸ τὴν συναίρεσιν προκύπτῃ μακρὸν φωνῆεν α, η, ω, καθὼς τύπτει τύπτη, τιμάοιμι τιμῶμι, τιμάει τιμᾶ, ἢ ἀποβάλλεται, καθὼς χρυσβειν χρυσοῦν.

(1) Κράσιν ὠνόμασαν τοῦτο οἱ Γραμματικοί, ἀπὸ μεταφορᾶς, φαίνεται, τῶν ὑγρῶν, τὰ ὅποια συγκιρνώμενα, κάμνουσιν ἄλλο τι διάφορον.

Ε'. Τὸ σ συναιρεῖται μὲ ὄλα τὰ φωνήεντα, ἐπόμενα ἢ ἡγούμενα, εἰς τὴν δίφθογγον ευ, ἢ, ἐὰν ἰ υπογράφεται εἰς αὐτὰ, εἰς τὴν οι, ἢ εἰς τὸ μακρὸν φωνῆεν ω· οἱ γενικοὶ οὗτοι κανόνες φαίνονται εἰς τὰ ἀκόλουθα.

Αα γίνεται α, καθὼς, μνάα, μνᾶ· Ἀθηνάα, Ἀθηνᾶ. Ἡ πληθυντικὴ ὁμῶς αἰτιατικὴ τοῦ ναῦς εἶναι ναῦς, ἀντὶ νᾶς· οὕτω λέγουσι καὶ τὰς γραῦς (1).

Αε γίνεται α, καθὼς, γελάατε γελᾶτε· ἐγέλαε ἐγέλα· γέλαε γέλα.

Αει γίνεται α, καθὼς γελάεις γελᾷς· αἰείδω, αἰδῶ (2).

Αο
 Αου | γίνονται ω, καθὼς, βοάομεν βοῶμεν· βοάουσι βοῶσι· δ-
 Αω | ράω δρῶ· Ποσειδάων Ποσειδῶν (3).

Αοι γίνεται ω, καθὼς, ἐράοι ἐρῶ· ἐράοιτο ἐρῶτο· αἰοιδῆ ὠδή.

Αη γίνεται α, γελάητε γελᾶτε.

Αη γίνεται α· γελάη γελᾷ.

Εα γίνεται

1. ᾶ, ἐὰν προηγῆται φωνῆεν, ἢ ρ, ὡς, εὐκλεέα εὐκλεᾶ· Πειραιέα Πειραιᾶ· ἀργυρέα ἀργυρᾶ.

2. ῆ, ἐὰν προηγῆται σύμφωνον, ὡς, ἀληθέα ἀληθῆ, τείχεα

(1) Εἰς τὴν λέξιν ναῦς οἱ Ἀλεξανδρινοὶ ἐσυναيروῦσαν εἰς ναῦς τὴν πληθυντικὴν ὀνομαστικὴν, ἣτις εἰς τὴν Ἰωνικὴν καὶ Ἀστικὴν διάλεκτον ἦτο νῆες. Εἰς μίαν μόνην περίστασιν, ὡς εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ ἀριθμητικοῦ τριάκοντα μὲ τὴν λέξιν ἑτος ἐσυναيروῦσαν οἱ Ἀττικοὶ αε εἰς ου, λέγοντες τριακοντούαε. Εἰς τὴν αὐτὴν σύνθεσιν μὲ ὄλα ἀριθμητικὰ λέγοντα εἰς α ὑποβάλλεται, ὡς, ἑπτετέα, δεκτέα.

(2) Οἱ Δωριεῖς ἐκαμναν η ἐκ τοῦ αε, καθὼς ἐρίτη ἀντὶ ἐφαίται· ποθορῆ ἀντὶ προσοράει. Καὶ οἱ Ἀττικοὶ ἐκαμναν τὸ αὐτὸ εἰς τὰ τέσσαρα ῥήματα, ζῆν, πεινῆν, διψῆν, χρῆσθαι, ἀντὶ ζῆν, πεινᾶν, διψᾶν, χρῆσθαι.

(3) Οἱ Δωριεῖς ἐσυναيروῦσαν αο καὶ αω εἰς α, καθὼς τᾶων τᾶν κοράων κορᾶν· φυσάουτες φυσᾶντες· χαλάουσι χαλᾶσι. Μετέβαλλον ἀκόμη εἰς λαε τὰ εἰς λαοε ὀνόματα, ὡς, Ἀρκεσίλαε, α α. Μενέλαε, Νικόλαε, κ. τ. λ. τὸ δὲ τοῦ Θεοκρίτου ἡγάπεων, καὶ δρεῶσα, εἶναι ἐκ τοῦ ἀγαπέω, καὶ δρέω.

τείγη. Εἰς τὰ συναιρούμενα ἔμως οὐσιαστικὰ τῆς γ'. κλίσεως γίνεται $\bar{\alpha}$, ὡς, ἔστῃα ὄστῃα.

Οὕτω καὶ Εαι γίνεται η, ὡς, τύπτται τύπτη.

Τὸ δὲ εας, εἰς, ὡς, ἀληθέας ἀληθεῖς.

Εε γίνεται

1. ει, ἀληθέες ἀληθεῖς· ἐποίεε ἐποίει.

2. η, εἰς τὰ ὄνοματᾶ, ἐάν δὲν ἀκολουθῇ σύμφωνον, ἀληθέε ἀληθῆ (1).

Εο καὶ Εου εἰς τοὺς Ἀττικοὺς κάμνουσιν ου, ὡς, φιλεόμενος φιλοόμενος· ποιέου ποιοῦ. (2)

Εει γίνεται οι, ὡς, ποιέοι ποιοῖ.

Εω γίνεται ω, καθὼς, Πειραιέως Πειραιῶς, πλὴν μόνον ὅταν φωνῆεν προσηγῆται τοῦ εω· οὕτω δὲν λέγουσι βασιλῶς, ἀλλὰ βασιλέως. (3)

Τὸ ι, ἡγουμένου ἄλλου φωνηεντος, λαμβάνει μόνον τὴν κυρίαν συναίρεσιν, ὡς, ὄρει ὄρει· αἰδόϊ αἰδοῖ· ὑπογράφεται δὲ ὅταν τὸ φωνῆεν ἦναι α μακρόν, η, ἦ ω. (4)

(1) Ἡ δὲ κατὰ τοὺς Ἀττικοὺς πληθυντικὴ ὀνομαστικὴ βασιλῆς, δὲν εἶναι ἐκ τῆς βασιλέες, ἀλλ' ἐκ τῆς Ἰωνικῆς βασιλῆες.

(2) Εἰς τοὺς Ἴωνας καὶ Δωριεῖς κάμνουσιν ευ, ὡς, πλεῦν, πλεῦνευς, ἀντὶ πλέον, πλέονες· φιλεόμενος, ἀντὶ φιλούμενος. Εἰς τοὺς Ἀττικοὺς τὸ εο μεταβάλλεται ἐνίοτε εἰς ει, ὡς δεῖν, πλεῖν, ἀντὶ δέον, πλέον. — (3) Εἰς τὰ δισύλλαβα ῥήματα, τὰ ὅποια διὰ συναιρέσεως γίνονται μονοσύλλαβα, δὲν γίνεται ἡ συναίρεσις, παρὰ μόνου ὅπου συνέρχονται εε, ει, ὡς πλέεις πλεῖς, ἔπλεε ἔπλει. Τὰ εω, εη, εο, εου μένουσιν ἀσυναίρετα. Εὐρίσκεται ὁμοίως δοῦν, δοῦντι, ἀντὶ δέον, δέοντι, εἰς τὸν Πλάτ. (Κρατύλ. Σελ. 302), δοῦσαν ἀντὶ δέουσαν (Δείναρχ. παρὰ Πολυδ. ἦ, 72)· καὶ εἰς σύνθεσιν, ἀναδοῦμεν, ἀναδοῦσι· περιεδοῦμεθα (Πλάτ. Νομ. ἦ, 401, κτλ.) Ὁ Ἰωνικ. σχηματισμὸς προσδέεται εἴωι καὶ εἰς τὸν Ξενοφ. (Ἀπομνημ. Σωκρ. γ', 6, 13. κτλ.)

(4) Οὕτω οἱ Ἀττικοὶ ἐσυναίρουσαν τὰς δισύλλαβους καὶ τρισύλλαβους λέξεις ὀρίζυς, ὀρίζ, ὀρίστος, ὀικλῆς, βοῖθειον, καὶ ἄλλας τοιαύτας, λέγοντες οῖς, οῖζυς, κτλ. Οὕτως ὁμοίως Λ καὶ ε συναίρουνται εἰς κυρίαν ἢ εἰς καταχρηστικὴν δίφθογγον, ὡς, γραιδίον ἀντὶ γραιδίου· αἰδῆς αἰδῆς· αἰσσω, αἰσσω, αἰσσω. Οὕτω καὶ ῥάδιος ἐκ τοῦ ῥαδίου· κλῆθρα κλῆθρα· σφῶιν σφῶν· λώιστος λῶιστος· ἦρω, ἀπαντᾶται εἰς τὸν Ὅμηρον ἀντὶ ἦρωι.

Οα } γίνονται ω, καθώς. αἰδῶ αἰδῶ· χρυσόω χρυ-
 Οω } σῶ. (1)

Οη γίνεται ομοίως ω, μόνον εἰς τοὺς Ἴωνας καὶ Δωριεῖς, ὡς, βῶσαι ἀντὶ βοῆσαι· ἐβώθεε, ἀντὶ ἐβοήθεε· ὀγδώκοντα, ἀντὶ ὀγδοήκοντα. (2)

Οε , γίνονται ου, καθώς, πτερόεσσα πτεροῦσα· κακόε-
 Οο } γος κακοῦργος· πρόοπτος προῦπτος (3).

Οει { γίνονται οι, ὡς, δηλόεις δηλοῖς, δηλόει δηλοῖ· εὔνοοι εὔ-
 Οοι { νοι· φροῖμιον ἐκ τοῦ προῖμιον. (4)

Εἰς τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ εἶδος τοῦ οει μένει ἀσυναίρετον, ὡς, μονοειδής, κερατοειδής, πλὴν τοῦ θεουδής (Ὀδυσ. ν', 202.)

Τὸ γ' δὲν συναιρεῖται, ἐὰν τὰ φωνήεντα ταῦτα εὐρίσκωνται εἰς δύο συλλαβάς, ὡς, ἰχθύϊ, βότρυϊ. Εἰς τὸν Ὅμηρον ὅμως νέκυϊ λαμβάνεται ὡς δισύλλαβον (Ἰλ. π', 526, 565).

Οη γίνεται οι εἰς τὸ β'. καὶ γ'. πρόσωπον τῆς ὑποτακτικῆς τῶν εἰς οω, ὅπου τὸ η ὑπογράφεται· εἰς δὲ τὰ ἄλλα, ὅπου δὲν ὑπογράφεται, γίνεται ω, δηλόητον δηλώτον.

Κ Ρ Α Σ Ι Σ.

Κραῖσις λέγεται, ὡς εἶπομεν, ὅταν δύο φωνήεντα τὸ μὲν λιχτικόν, τὸ δὲ ἀρκτικόν, συγκιρνώνται τρόπον τινὰ καὶ συνθέτωσιν ἐν ἄλλο διάφορον, πάντοτε ὅμως μακρόν, ἢ δίφθογγον, ἀνωθεν τοῦ ὁποίου συνειθίζουσι νὰ γράφωσι τὸ σημεῖον λεγόμενον Κραωνίδα. Ἐὰν τὸ δεύτερον φωνήεν ἔχη ι, ὑπογράφεται εἶναι δὲ καὶ ἡ κραῖσις

(1) Οα κάμνει ου εἰς τὸ βύας βοῦς, μείζονας μείζους· εἰς δὲ τὰ ἐπίθετα, α, ἀπλόα ἀπλά.

(2) Εἰς τὰ ἐπίθετα ἢ κατάληξις οη συναιρεῖται εἰς η, ἀπλόη ἀπλή.

(3) Εἰς τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ ὁμοῦ, ὅταν τὸ υ ὑποβάλλεται, τὸ οε μένει ἀσυναίρετον, ὡς, ὁμοεθνής· ἐὰν ὅμως ἀκολουθῇ ο γίνεται συναίρεσις εἰς ω, καθώς, ὁμοορόφιος, ὁμορρόφιο· ὁμοόνυμος, ὁμώνυμος.

(4) Τὸ οι εἰς τὸ ἀπαρέμφατον τῶν εἰς ὄω, καὶ εἰς τὰ εἰς οεις ἐπίθετα συναιρεῖται εἰς ου, καθώς, δηλόειν δηλοῦν, πλάκεις πλάκοῦς· οἱ Δωριεῖς τὸ συναιροῦσιν εἰς ον, ῥιγῶν λέγοντες ἀντὶ ῥιγοῦν.

μία τις συναίρεσις ἔθεν οἱ αὐτοὶ κανόνες φυλάττονται καὶ ἐδῶ, ἐξαιρουμένων τινῶν διαφορῶν.

Συμβαίνει δὲ ἡ κρᾶσις μεταξὺ ὄλων τῶν μερῶν τοῦ λόγου κατὰ τοὺς ἀκολουθοῦσας τρόπους.

Α με α, ὡς, τᾶδικα, τάλκηθῆ, τᾶγαθᾶ ᾶ'ν, ἢ ᾶ''ν, ἐντὶ, ᾶ ᾶν (Σοφοκλ. Αἰ. 1085) γίνεται δὲ ἡ κρᾶσις αὕτη, ὅταν τὸ δεῦτερον α ἐν ᾗναι μακρόν ἔθεν τὰ ᾶθλα, ἔγι: τᾶθλα.

Αι, με α: κάπο, κᾶν, ἀντὶ καὶ ἀπό, καὶ ᾶν.

Α με ε, ὡς, τᾶμα, τᾶπί, θᾶτερα, ἀντὶ τὰ ἐμά, τὰ ἐπί, τὰ ἔτερα:

Αι με ε, ὡς, κᾶγῶ, κᾶν, κᾶν, κᾶπειτα, κᾶκεῖνος, κᾶτι, κ. τ. λ., ἀντὶ, καὶ ἐγῶ, καὶ ἐν, καὶ ἐάν, καὶ ἔπειτα, καὶ ἐκεῖνος, καὶ ἔτι, κ. τ. λ.

Αι με ει, ὡς, κᾶτα, ἀντὶ καὶ εἶτα, ὅπου τὸ πρῶτον ἰ ἐκθλίβε-
ται, καὶ γίνεται κρᾶσις τοῦ α καὶ ε, τὸ δὲ δεῦτερον ἰ ὑπογράφεται: (1).

Αι καὶ η γίνονται ἦ, καθὼς χῆ, χῆ ᾿γγουσα, ἀντὶ καὶ ἦ ᾿γγου-
σα (Ἀριστοτ. Λυσ. 48).

Αι με ο, γῶσα, γῶπότε, γῶ, γῶπως, γῶστις, ἀντὶ καὶ ἔσα, καὶ ὀπότε, καὶ ὀ, καὶ ὀπως, καὶ ὀστις.

Τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς κρᾶσεως μεταχειρίζονται καὶ οἱ Δωριεῖς, ὅταν εἰς τὸ ο ἀκολουθῆ α, καθὼς, γῶδωνις, ἀντὶ καὶ ὀ ᾿Αδωνις ἦ ε, κα-
θὼς, γῶτερος, ἀντὶ καὶ ὀ ἔτερος.

Ἐάν δὲ εἰς τὸ ο ἀκολουθῆ ι, ὑπογράφεται, καθὼς, κῶνον, ἀντὶ καὶ οἶνον γῶ ξυμπόται, ἀντὶ καὶ οἶ ξυμπόται.

Ἐάν ἀκολουθῆ υ, τὸ ἠγούμενον αι ἀποβάλλεται, καθὼς, κ' οὔ-
ποτε.

Ὁ με α, καθὼς, ὠνήρ, ἀντὶ ὀ ἀνήρ: τῶγαλμα (Ἡρόδ. 6', 46) ἀντὶ τὸ ἄγαλμα: τῶμπέχονον, ἀντὶ τὸ ἀμπέχονον (Θεόκριτ): τῶπῆ τούτου (Ἡρόδ. α, 199), ἀντὶ τὸ ἀπὸ τούτου.

Οι με α, καθὼς, ὠνδρες, ὠνθρωποι, ἀντὶ οἱ ἄνδρες, οἱ ἄνθρω-
ποι. Πλὴν μόνον εἰς τοὺς μεταγενεστέρους Ἰωνικοὺς καὶ Δωρικοὺς

(1) Α καὶ ει δὲν κάμνουσι κρᾶσιν εἰς τὰ, καὶ εἰς, ὅπου μετὰ τὴν ἀ-
ποβολὴν τῆς αι, γίνεται κεί: οὔτω καὶ με τὸν σύνθεσμον εἰ, κεί, ἀντὶ καὶ
εἰ: τὸ αι ὁμοίως ἀποβάλλεται, ὅταν ἀκολουθῆ η, ὡς, γῆξει, ἀντὶ καὶ ἦξει.—

συγγραφείς. Οὗτοι συναϊροῦσιν οἱ αἰ εἰς ω, ὑπογράφοντες τὸ ι, καθὼς, ὠπόλοι, ἀντὶ οἱ αἰπόλοι (Θεόκρ. ἀ, 80).

Ο με ε, καθὼς οὔμδς, τοῦμδν, τοῦνδικον, ἀντὶ ὁ ἐμδς, τὸ ἐμδν, τὸ ἐνδικον· οὔω καὶ οὔφδρει, ἀντὶ ὁ ἐφδρει (Σοφοκλ. Ἡλ. 421) (1).

Ο με οἱ γίνεται ω, καθὼς, ὦνος, ἀντὶ ὁ οἶνος· τῶκίδιον, ἀντὶ τὸ οἰκίδιον (Αριστοφ. Νεφ. 92)· ὠνοχόος, ἀντὶ ὁ οἶνοχόος (Εὐριπ. Κύκλ. 557).

Οι με ε γίνεται ου, καθὼς, ἀστέον μουγκώμιον, ἀντὶ ἀστέον μοι ἐγκώμιον (Αριστοφ. Νεφ. 1207)· οὔτω καὶ μοῦδόκει, μοῦστιν, ἀντὶ, μοι ἐδόκει, μοι ἐστιν.

Ο με ι, καθὼς, θοιμάτιον, ἀντὶ τὸ ἱμάτιον (2).

Ω οἱ γίνεται, ω καθὼς, ἐγῶδα, ἀντὶ, ἐγὼ οἶδα.

Ω ε γίνονται ου, καθὼς, τοῦπιγράμματα (Πλάτ. Ἰππάρχ. Σελ. 263).

Εἰς τὴν κρᾶσιν ἀνάγονται καὶ ἄλλα πολλὰ, ὡς, οὔνεκα, τοῦνεκα, ὠνθρωπε, ὠνερ, ὠναξ· διὰ σαφήνειαν ὅμως γράφονται διηρημένως, καὶ τίθεται ἐπάνω εἰς τὸν τόπον τοῦ λείποντος φωνήεντος τὸ πνεῦμα καὶ ὁ τόπος του, ὡς, ὠ"νθρωπε, ὠ"νερ, ὠ"ναξ, ὠ"γαθέ. κ. τ. λ.

(1) Οἱ Δωριεῖς κάμνουσιν ω, καθὼς ὠξ (Θεόκρ. ἀ, 65), ὠτερος (ὁ αὐτ. ζ, 36), ἀντὶ ὁ ἐξ, ὁ ἕτερος.—(2) Τὸ ο, ου, ω, η, τοῦ ἄρθρου ἐνόησαν πολλάκις μετὰ τὸ ἀπλοῦν φωνῆεν τῆς ἐπομένης λέξεως, καὶ γίνονται α μακρὸν, καθὼς, ὁ ἕτερος, ἄτερος· τὸ ἕτερον, θάτερον· τοῦ ἐτέρου, θατέρου· τῶ ἐτέρῳ, θατέρῳ· θατέρῳ (Δωρικῶς δὲ ἄτερος, ἦτον ἀντὶ τοῦ ἀπλοῦ ἕτερος)· οὔτω καὶ τᾶγαθοῦ, τᾶγαθῶ, τᾶνδρὸς, τᾶνδρι, ἀντὶ τοῦ ἀγαθοῦ, τῶ ἀγαθῶ, κ.τ.λ. Ἐντεῦθεν προῆλθε καὶ ὁ τρόπος τοῦ γράφειν ἀνὴρ, ἄνδρες, ἀδελφοί, ἀντὶ ὁ ἀνὴρ, οἱ ἄνδρες, οἱ ἀδελφοί. Πρὸ τοῦ η τὸ φωνῆεν ἦ ἢ δίφθογγος τοῦ ἄρθρου χάνεται, καθὼς, θημετέρου, θημέρα (Σοφοκλ. Οἶδ. Τ. 1283) ἀντὶ τοῦ ἡμετέρου, τῆ ἡμέρα. Εἰς τὴν Δωρικὴν, τᾶλγος, ἀντὶ τοῦ ἀλγος (Θεόκρ. 20. ιβ'.

Τινὲς ἀπὸ τὰς ἀνωτέρω κρᾶσεις γίνονται καὶ εἰς τὴν σημερινὴν γλῶσσαν, καθὼς, τᾶδικον, τᾶδικα ἔργα του, τᾶγαθά του, ἐγῶπα, ἀντὶ ἐγὼ εἶπα· μοῦδωκε, τοῦκαμα· (ἴσως ἀπὸ τὴν τοιαύτην κρᾶσιν προῆλθε νὰ μεταχειριζώμεθα τὴν γενικὴν ἀντὶ δοτικῆς εἰς τὰς διηρημένας λέξεις, καὶ ὅπου ἡ ἐπομένη δὲν ἀρχίζει ἀπὸ φωνῆεν, καθὼς, τοῦ ἐδωκα, τοῦ ἔκαμα, τοῦ δίδω, τοῦ κάμνω, κ. τ. λ.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

Περὶ Ἀποστροφῆς.

Πολλῶν λέξεων ἀποβάλλονται διὰ τὴν εὐφωνίαν τὰ ληκτικὰ βραχέα φωνήεντα, ὅταν καὶ ἡ ἀκόλουθος ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνῆεν· εἰς τὴν περίστασιν ταύτην γράφεται τὸ σημεῖον ἑπάνωθεν τῶν συμφώνων, μετὰ τὰ ὁποῖα ἐσυλλαβίζονται.

Ἀποβάλλονται δὲ τὰ ληκτικὰ βραχέα φωνήεντα Α, Ε, Ι, Ο (Ι). Αἱ λέξεις, εἰς τὰς ὁποίας ἀκολουθεῖ πολλά συχνὰ ἡ ἀποβολὴ αὕτη, εἶναι αἱ πρόθεσις (πλὴν τῆς πρὸ καὶ περί), οἱ σύνδεσμοι τὲ, γέ, δέ, ἀλλά, ἄρα, ἄρα· ἡ ὀνομαστική καὶ αἰτιατική, πάντα, ὡς, πάντ' ἄριστος· καὶ ἡ αἰτιατικὴ Δία, μετὰ τοῦ νῆ, ὡς, νῆ Δί' ἔφη.

Ὅταν ἡ λέξις ἢ πάσχουσα τὴν ἀποβολὴν τοῦ ληκτικοῦ φωνήεντος ἔχη τὸν τόνον εἰς τὴν λήγουσαν, ἐὰν μὲν ᾖναι πρόθεσις, ἐπίρρημα,

(1) Οἱ ποιηταὶ ἀποβάλλουσι καὶ τὴν δίφθογγον ΑΙ, καὶ τὴν ΟΙ εἰς τὰς δοτικὰς ΜΟΙ, ΣΟΙ. Εἰς τὸν ὅτι, καὶ εἰς τὴν ἐνικήν καὶ πληθυντικὴν δοτικὴν τῶν περιτροσυλλάβων εἰ Ἀττικοὶ ποιηταὶ δὲν κάμνουσιν ἀποβολὴν τοῦ ι. Οἱ δὲ ἔποιοι, σπανίως.

Οἱ Ἀττικοὶ ποιηταὶ καὶ οἱ Δωριεῖς, ἠγουμένης μακρᾶς συλλαβῆς, μεταχειρίζονται τὴν ἀπόστροφον εἰς τὸ βραχὺ φωνῆεν τῆς ἐπομένης, ὡς, ποῦστιν, ὦ γαθὲ, Ἑρμῆ μπόλαϊς, ἡ ἔχειργασμένη, ἀντὶ ποῦ ἔστιν, ὦ ἀγαθὲ, ἡ ἐχειργασμένη, ἐμπολαῖς. Ὁμοίως καὶ οἱ Ἀττικοὶ λογογράφοι, ἂν καὶ σπανίως, ἀγῶ (Πλάτ. Φίλεβ. Σελ. 214), ὦ γαθὲ (ὁ αὐτ. Εὐθύφρ. Σελ. 20).

Οἱ ποιηταὶ ἀποβάλλουσιν ἀκόμη ἀπὸ τὰς ἀρκτικὰς τῶν λέξεων δίφθογγους τὸ πρῶτον βραχὺ φωνῆεν, ὅταν ἡ ἠγουμένη λέξις λήγῃ εἰς φωνῆεν, καθὼς ἡ ὑσέβεια (Εὐριπ. Ἰφιγ. τ. 1202, ἀντὶ ἡ εὐσέβεια· ὦ ὑριπίδη (Ἀριστοφ.).

Καὶ ὅτε τὸ τελικὸν ν ἐμπορεῖ νὰ τεθῆ, οἱ Ἀττικοὶ ποιηταὶ προκρίνουσι τὴν ἀπόστροφον, λέγοντες, ἔξεστ' ἐμοί, ὄχι ἔξεστιν ἐμοί.

Οἱ παλαιοὶ ποιηταὶ, καθὼς καὶ οἱ Δωριεῖς, ἀποβάλλουσι τὸ α τῆς παρὰ καὶ ἀνὰ, ἐπομένου συμφώνου, ὡς, πάρο Ζηνί (Ἰλ δ', 1), ἀν στόμα (Ὀδυσ. ε', 456), χωρὶς ὅμως νὰ μεταχειρίζωνται τὴν ἀπόστροφον.

Ὅταν μεταξὺ τῆς ἀποστροφουμένης λέξεως καὶ τῆς ἐπομένης γίνῃται παῦσις ἢ με κόμμα, ἢ με κόλον, ἢ με στιγμὴν, τότε μόνοι οἱ ποιηταὶ μεταχειρίζονται τὴν ἀπόστροφον, ὡς, ἡμεῖς δ' αἰτενοὶ τοῦπὶ σ' ὦ τάλαν' ἐγὼ (Εὐριπ. Ἐκάβ. 514) σώθης', ὅτου γε τοῦπ' ἐμ'. Ἠλ. διακατὰστέγας κτλ. (ὁ αὐτ. Ὀρέστ. 1329).

ἢ σύνδεσμος, ἀποβάλλεται καὶ αὐτὸς μετὰ τὸ φωνῆεν, ὡς, ἀφ' ἡμῶν ἔδ' ἔρη' κ.τ.λ. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τὰ ἄλλα μέρη τοῦ λόγου, ἀνσβιβάζεται εἰς τὴν παραλήγουσαν ὡς, δεῖν' ἔπαθον φήμ' ἐγώ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

Περὶ παραγωγῆς ὀνομάτων.

Πρωτότυποι λέξεις λέγονται, ὅσαι δὲν προέρχονται ἀπὸ ἄλλας, ἢ τοῦλάχιστον, δὲν εὐρίσκεται ἄλλη καμμία ἀρχὴ αὐτῶν. Παράγωγοι δὲ, ὅσαι παράγονται ἀπὸ ἄλλας.

Τὰ ὀνόματα, θεωρούμενα κατὰ τὴν παραγωγὴν των, διαιροῦνται γενικῶς εἰς ῥηματικά καὶ παρώνυμα· κατὰ δὲ τὴν εἰδικὴν σημασίαν των, εἰς περιεκτικά, ἀὑξήτικα, ὑποκοριστικά, πατρωνυμικά, ἔθνικα, κτητικά, συγκριτικά καὶ ὑπερθετικά.

ΡΗΜΑΤΙΚΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ.

Ῥηματικά οὐσιαστικά παράγονται ἐκ τοῦ ἐνεστώτος, ἐκ τοῦ Μέσου παρακειμένου, ἐκ τοῦ μέλλοντος, καὶ ἐκ τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου.

Αἱ καταλήξεις τῶν οὐσιαστικῶν τούτων εἶναι, ΟΣ, Η, Α, ΜΟΣ, ΜΗ, ΜΑ, ΣΙΣ, ΣΙΑ, ΕΙΑ, ΤΗΣ, ΤΗΡ, ΤΟΣ, ΤΩΡ, ΕΥΣ· οἶον, πατέω, πάτος· νικάω, νίκη· δέρω, δορά· ἔσπερα, σπόρος· ὠδурμαι, ὠδурμός· ἔστιγμαί, στιγμή· ἔσπαρμαι, σπέρμα· λύσω, λύσις· δοκιμάσω, δοκιμασία (1)· βασιλεύω, βασιλεία· πεποίηται, ποιητής· δέδοται, δοτήρ· ἀρήροται, ἄροτος· κήδομαι, κῆδος (τὸ)· ἤγηται, ἀγήτωρ· γράφω, γραφεύς.

(1) Τὰ εἰς σι ε, καὶ τὰ εἰς σι α θετικὰ δύνανται νὰ θεωρῶνται καὶ ὡς ἐκ τοῦ δευτέρου προσώπου τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου γινόμενα.

Ἐκ τῶν καταλήξεων τούτων αἱ **ΜΟΣ ΣΙΣ, ΣΙΑ, Η, Α, ΟΣ** ἄρσ. καὶ **ΟΣ** οὐδέτ. φανερόνυσιν ἐν γένει τὸ γινόμενον αὐτὸ, ἢ τὴν ἀσχηματισμένην ἔννοιαν τοῦ ῥήματος.

Ἡ κατάληξις **ΜΑ** φανερόνει τὸ γεγονός, τὸ πεπραγμένον.

Ἡ **ΜΗ** εἰς ἄλλα μὲν τὸ γινόμενον, ἢ τὴν ἀσχηματισμένην ἔννοιαν τοῦ ῥήματος οἶον, ἐπιστήμη, μνήμη, σημαίνοντα τὸ ἐπίστασθαι, το μεμνησθαι. Ἐξ ἄλλα δὲ, τὸ πραχθὲν, τὸ αἰσθητὸν αὐτὸ οἶον, γραμμῆ, στιγμῆ.

Αἱ δὲ **ἮΣ, ἭΡ, ἮΡ, ΕΥΣ,** καὶ τινὰ σύνθετα ῥηματικὰ εἰς **ἮΣ, ἢ ἈΣ,** φανερόνυσιν τὸ ἐνεργῆσαν, ἢ ἐνεργοῦν ὑποκείμενον οἶον, κριτής, θεατής, σωτήρ, μιάστωρ, νομεύς, μυσροπώλης, ὀρνιθοθήρας.

Τὰ παραγόμενα ἐκ τοῦ μέσου παρακείμενου, ἢ ἐκ τοῦ παθητικοῦ, ἀποβάλλουσι τὴν αὐξήσιν, εἴτε χρονικὴ εἶναι, εἴτε συλλαβικὴ οἶον, γέγονα, γόνος ἔσπορα, σπόρος, πεποίημαι, ποίημα, ποίησις, πεποίηται, ποιητής, ἀρήροται (τοῦ ἀρόω), ἄροτος, ἄροτήρ.

Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς **ΜΟΣ** ὅσα μὲν γίνονται ἀπὸ ῥήματα λήγοντα εἰς **θ, ζ, θ, τ,** λαμβάνουσι **σ** πρὸ τῆς καταλήξεως αὐτῶν, καθὼς καὶ ὁ παθητικὸς παρακείμενος οἶον, ἄδω, ἀσμός, ὀρίζω, ρισμός, κνήθω, κνησμός, ὠθω, ὠσμός. Ὁμοίως καὶ τὰ γινόμενα ἀπὸ ῥήματα λήγοντα εἰς **αινω, ἢ υνω** οἶον, μιαινω, μiasμός, μολύνω, μολυσμός, τινὰ δὲ γινόμενα ἀπὸ ῥήματα ἔχοντα τὴν λήγουσαν καθαρὰν, προσλαμβάνουσι τὸ **σ**, ἐνῶ δὲν ἔχει αὐτὸ ὁ παθητικὸς παρακείμενος οἶον, δέω, δέδεμαι, δεσμός, δράω, δέδραμαι, δρασμός (1).

(1) Ὀνόματα τινὰ τῆς καταλήξεως ταύτης ἔχουσι πρὸ τοῦ **μ** τὸ φωνεῖν μόνον τῆς παραληγοῦσης τοῦ παρακείμενου, οἶον, κέχυμαι, χυμός, τέθυμαι, θυμός, ἄλλα δὲ ἀντὶ τοῦ **σ** λαμβάνουσι **θ** οἶον, ὀρχηθμός, μηκηθμός, ἄρθμός, κλαυθμός, βαθμός, μηνιθμός, ἐκ τῶν, ὀρχέομαι, μηκίνομαι, ἄρω, (κλαύω), (θάω), μηνίω, καὶ ἄρδμός ἀντὶ ἄρδιθμός ἐκ τοῦ ἄρδίω.

Τὰ δὲ εἰς ΜΑ, καὶ ΜΗ ἀποβάλλουσι συχνότερα τὸ σ, καὶ ἂν ἔχη αὐτὸ ὁ παθητικὸς παρακείμενος, ἢ τὸ εἰς ΜΟΣ ῥηματικὸν οἶον, ἔγνωσμαι, γνώμη δέδεμαι, δεσμὸς, δέμα.

Τὰ παραγόμενα ἀπὸ ῥημάτων ληγόντων εἰς ΙΖΩ καὶ ΑΖΩ, λαμβάνουσι συχνότερα τὴν κατάληξιν ΣΜΟΣ, παρὰ τὴν σις· οἶον, δρίζω, δρισμὸς· τειχίζω, τειχισμὸς· ὀπλίζω, ὀπλισμὸς· φενακίζω, φενακισμὸς· πλεονάζω, πλεονασμὸς· πλησιάζω, πλησιασμὸς· χορτάζω, χορτασμὸς. Εἰς δὲ τὰ γινόμενα ἀπὸ τὰ εἰς αἰνω αἰ κατάληξεις ασις, ασια, εἶναι συχνότεραι· οἶον, φαίνω, φάσις· σημαίνω, σημασία· φλεγμαίνω, φλεγμασις καὶ φλεγμασία· τινὰ δὲ προσλαμβάνουσι καὶ τὸ ν· οἶον, ὕφαινω, ὕφανσις· πεπαίνω, πέπανσις· κυμαίνω, κύμανσις.

Ἐκ τῶν εἰς ΕΥΩ ῥημάτων παράγονται ῥηματικά εἰς ΕΙΑ οἶον, πρεσβεύω, πρεσβεία· βασιλεύω, βασιλεία.

Ῥηματικά ὀνόματα παράγονται ἀμέσως καὶ ἐκ τοῦ ἐνεστώτος, μεταβαλλομένης εἰς ΟΣ διὰ τὰ ἀρσενικά, καὶ εἰς Η διὰ τὰ θηλυκά τῆς ῥηματικῆς κατάληξεως ω· οἶον, ἐλέγχω, ἐλεγχος· κροτῶ, κρότος· πατῶ, πάτος· νικῶ, νίκη. κ.τ.λ.

Περὶ δὲ τοῦ τόνου,

α. Τὰ εἰς ΜΟΣ εἶναι ὀξύτονα (1).

β. Τὰ εἰς Α καὶ Η εἶναι τὰ κλειότερα ὀξύτονα· οἶον ἄρχω, ἀρχή· εὐχομαι, εὐχή· σφάττω, σφαγή· φεύγω, φυγή· ἀλείφω, ἀλοιφή· χαίρω, χαρά· σπείρω, σπορά· ἀγείρω, ἀγορά (2)· ἀπειλέω, ἀπειλή· βοάω, βοή.

(1) Ἐξαιροῦνται ὀλίγα τινὰ λαμβάνοντα τὸν τόνον ἐπὶ τῆς παραληγούσης· οἶον, πότμος, ὄρμος, ὄλμος, ὄγμος, οἶμος, ἐκ τῶν ῥημάτων, πέτω (τὸ πίπτω), εἶρω (τὸ συνδέω), ἔλω (τὸ λαμβάνω), ἄγω, οἶω (τὸ φέρω).

(2) Τὰ τοιαῦτα ὀνόματα θεωρούμενα ὡς ἐκ τοῦ β. παρακείμενου παραγόμενα, ἀποβάλλουσι τὴν ἀξίτην, ἢ τροπήν, καὶ φυλάττουσι τὴν παραλήγουσαν αὐτοῦ. Ἐκ τῶν ῥημάτων τούτων παράγονται μὲ ἀξιοπαρατήρητον ἀναλογικὸν ὄνόματα σημαίνοντα αὐτὴν τὴν πράξιν, καὶ τὸν ἐνεργούντα, οἶον, τρέφω, ροφή, τροφεύς· τέμνω, τομή, τομεύς· νέμω, νομή, νομεύς· κω, τόκος, τοκεύς· σπείρω, σπόρος, σπορευτής· ἔχω, ἔξις, ὄχεύς. κτλ.

Τινὰ δὲ λαμβάνουσιν ἀναδιπλασιασμόν, ὡς ὁ Ἀττικὸς παρακείμενος, καὶ ταῦτα ἔχουσι πάντοτε τὴν παραλήγουσαν διὰ τοῦ Ω οἶον, ἄγω, ἀγωγὴ ἔδω (τὸ ἐσθίω), ἔδω δὴ ἔχω, ὀκωχὴ. γ. Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς ΤΗΣ, ὅσα μὲν ἔχουσι τὴν παραλήγουσαν βραχεῖαν, παροξύνονται ὡς ἐπιτοπλεῖστον οἶον, δότης, βάτης, ἀρότης, ὀφειλέτης, εὐχέτης ὅσα δὲ μακρὰν, ὀξύνονται οἶον, ληστής, δανειστής, ὀρχιστής, δικαστής, μαθητής, ποιητής, ἀθλητής καὶ τὰ ἔχοντα λ, ν, ἦ ρ, πρὸ τῆς καταλήξεως, τῆς οἶον, ποικιλτής, εὐθυντής, καθαρτής κ.τ.λ. Ἐξαιροῦνται ὀλίγα τινὰ ὑπερδυσύλλαβα ἐκ τῶν εἰς στης, καητής οἶον, δυνάστης, ἀλήτης, πλανήτης, κυβερνήτης, σφενδονήτης, κομήτης, γενειήτης, προφήτης, ἀλείπτῃς, ὑφάντης, ἀήτης, αἰσυμνήτης, καί τινα δισύλλαβα οἶον, πλάστης, κτίστης, ψάλτης, πλώτης.

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ἢ ΩΣ ΤΟΙΑΥΤΑ ΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΑ, ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΑ

ΕΞ ΑΛΛΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ.

α. Ἀρσενικά εἰς ΤΗΣ ἐκ τῶν ληγόντων εἰς ΙΣ, ΟΣ, ἢ ΟΝ οἶον, πόλις, πολίτης ἵππος, ἵππότης ὄδος, ὀδίτης ὄπλον, ὀπλίτης.

β. Εἰς ΕΥΣ ἐκ τῶν εἰς ΟΣ, ΟΝ, καὶ ἄλλων καταλήξεων γρίπος, γριππεύς ἱερὸν, ἱερεύς σκαπάνη, σκαπανεύς.

γ. Θηλυκὰ εἰς ΤΕΙΡΑ, ΤΡΙΑ ἢ ΤΡΙΣ, ΤΡΑ καὶ οὐδέτερα εἰς ΤΡΟΝ, ἐκ τῶν εἰς ΤΗΡ, ΤΗΣ, καὶ ΤΩΡ ἀρσενικῶν σωτήρ, σώτειρα μαθητής, μαθήτρια ὀρχηστής, ὀρχήστρια καὶ ὀρχηστρίς αὐλητής, αὐλητρίς γενέτωρ, γενέτειρα ξυστήρ, ξύστρα λουτήρ, λοῦτρον μηνυτήρ, μήνυτρον οὕτω λέγουσι καὶ δίδακτρον, θρέπτρον, κ.τ.λ. τῶν ὁποίων ἢ συνήθης χρῆσις εἶναι κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμόν.

δ. Εἰς ΤΙΣ θηλυκὰ ἐκ τῶν εἰς ΤΗΣ ἀρσενικῶν πολίτης, πολῖτις ἰκέτης, ἰκέτις.

ε. Εἰς ΑΙΝΑ ἐκ τῶν εἰς ΟΝ, ΟΣ, καὶ ΥΣ ἀρσενικῶν θερά.

πων, θεράπεινα λέων, λέαινα· λύκος, λύκαινα·
σῦς, σύαινα· ὄς, ὄαινα.

ς'. Εἰς εἰα ἐκ τῶν εἰς ΕΥΣ· ἱερεὺς, ἱέρεια· βασιλεὺς,
βασίλεια.

ζ'. Εἰς ΣΣΑ ἐκ διαφόρων καταλήξεων· βασιλεὺς, βασί-
λισσα· ἀναξ, ἀνασσα· θῆς, θῆσσα.

Εἰς τὰ παράγωγα οὐσιαστικὰ ἐμποροῦμεν νὰ ἀναφέρωμεν καὶ
τὰ εἰδικώτερον λεγόμενα περιεκτικὰ περιληπτικὰ, αὐ-
ξητικὰ, ὑποκριστικὰ, πατρωνυμικὰ, καὶ ἐθνικὰ·
διότι ἀνὰ καὶ τινὰ ἐκ τούτων ἔχει κυρίως ἐπίθετα, λαμβάνονται
ὅμως ὡς οὐσιαστικά.

ΠΕΡΙΕΚΤΙΚΑ.

Περιεκτικὰ λέγονται ἐκεῖνα τὰ οὐσιαστικὰ ὀνόματα, τὰ ὅποια
φανερόνουςι τόπον περιέχοντα τὰ ἀντικείμενα, τὰ σημαίνόμενα ἀπὸ τὸ
ὄνομα, ἐκ τοῦ ὁποίου παράγονται ἔχουσι δὲ διαφόρους καταλήξεις.

α'. Ἀρσενικὰ εἰς ΩΝ, ἧτις εἶναι ἡ συνθροστέρα κατάληξις
τῶν περιεκτικῶν, ὡς, γυναικῶν, παρθενῶν, ἱππῶν, ἀ-
χυρῶν, ἐλαιῶν, ἀμπελῶν, ῥοδῶν, σιτῶν, ὄψῶν, κ.τ.λ.

β'. Τὰ εἰς ΙΤΗΣ, ἢ ΙΠΙΣ, γινόμενα ἀπὸ τὰ εἰς ὧν· γυναι-
κωνίτης, καὶ γυναικωνῖτις· ἀνδρωνῖτις.

Ἐκ τῶν ἀκλόουθα τὰ μὲν θηλυκὰ παριστάνουσι σωρείαν, ἄθροι-
σμα ὁμοειδῶν ἀντικειμένων· τὰ δὲ οὐδέτερα, τόπο· διορισμένον
εἰς ἐργασίαν τινὰ, ἢ ἀπριερωμένον πρὸς τιμὴν τινὸς· ἢ ὄργανον διο-
ρισμένον εἰς χρῆσιν τινὰ· ἔθεν διαφέρουσι κατὰ τι τῶν ἀνωτέρω.

γ'. Θηλυκὰ εἰς ΩΝΙΑ, ῥοδωνιά.

δ'. — εἰς ΙΑ', ὡς, ἀνθρακιά, σποδιά, μυρμηκιά,
σφηκιά.

ε'. Οὐδέτερα εἰς ΕΙΟΝ, διδασκαλεῖον, μουσεῖον,
νοσοκομεῖον, πρυτανεῖον, γραφεῖον, δοχεῖον,
φορεῖον, ἀγγεῖον.

ς'. — εἰς ΗΡΙΟΝ· ἀκροατήριον, δικαστήριον.

ζ'. — εἰς ΑΙΟΝ· Ἡραῖον, Ἀθήναιον.

η'. Περιληπτικὰ, ἤγουσιν, μὲ ἐνικὸν ἀριθμὸν παριστάνοντα πλῆθος

εμοειδῶν ἀτόμων, ὡς, στρατιά, στρατός, ἐκκλησία, βουλή κ. τ. λ.

ΑΥΞΗΤΙΚΑ.

Εἶναι τινὰ παρώνυμα οὐσιαστικά, τὰ ὅποια ἐμπαικτικῶς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μεγαλύνουσι τὴν συνειθισμένην ἔννοιαν τοῦ οὐσιαστικοῦ ἔθους λέγονται αὐξητικά. Αἱ καταλήξεις αὐτῶν εἶναι,

α. Εἰς ΩΝ, γείλων, γνάθων, γάστρων.

β. Εἰς ΑΞ, πλοῦταξ, φλύαξ.

γ. εἰς ΙΑΣ, αετωπίας, στομίας, τολμητίας, φρονηματίας, οἰηματίας, δογματίας.

ΥΠΟΚΟΡΙΣΤΙΚΑ.

Τὰ δὲ ὑποκοριστικά σμικρύνουσι τὰ πράγματα κελακευτικῶς, ἢ καταφρονητικῶς, ἢ ἀπλῶς παριστάνουσι τὴν σμικρότητα αὐτῶν. Γίνονται δὲ ἀπὸ διάφορα οὐσιαστικά, καὶ ἔχουσι διαφόρους καταλήξεις:

α. Ἀρσενικά εἰς ΙΣΚΟΣ, νεανίσκος, μειρακίσκος, ἐνθροπίσκος.

β. — εἰς ΙΛΟΣ, ναυτίλος.

γ. — εἰς ΥΛΟΣ, ἐρωτύλος, ἐκ τοῦ ἔρω (1).

δ. — εἰς ΑΞ, ἀπὸ οὐσιαστικά λήγοντα εἰς ΟΣ, λίθαξ, βώλαξ.

ε. — εἰς ΙΔΕΥΣ (διὰ τὰ νεογέννητα ζῶα), ἀετιδεύς, λυκιδεύς, λεοντιδεύς.

ς. Ἐθελυκά εἰς ΙΣ, θεραπαινίς, πινακίς, μαχαίρις, γλωττίς, νησίς, κεραμίς, ἀμαξίς.

ζ. — εἰς ΙΣΚΠ, παιδίσκη, μειρακίσκη.

η. — εἰς ΛΙΣ, φουσαλίς, ἀκανθυλλίς, θρυαλίς.

(1) Παράγονται καὶ ἀπὸ ἐπίθετα ὡς, δριμύλος ἐκ τοῦ δριμύς ἡδύλος ἐκ τοῦ ἡδύς. Κατὰ τοιοῦτον σχηματισμὸν λέγομεν καὶ ἡμεῖς τὴν σήμερον, ξυνουλός, βαρουλός, γλυκουλός ὡς νῦν ἦσαν ὄξυνύλος, βαρύλος, γλυκύλος. κτλ.

θ. — εἰς ΧΝΗ, πολίχνη.

ι. Οὐδέτερα εἰς ΙΟΝ, ἀπὸ οὐσιαστικῶν διαφόρων καταλήξεων, θύριον, μαχαίριον, ὀρνίθιον, πινάκιον, ἐπιστόλιον.

ιά. — εἰς ΑΔΙΟΝ, ἀπὸ οὐσιαστικῶν λήγοντα εἰς ας, λαμπάδιον, κρεάδιον, ψεκάδιον.

ιβ. — εἰς ΑΙΟΝ, γύναιον.

ιγ. — εἰς ΕΙΟΝ, ἀγγεῖον.

ιδ. — εἰς ΙΔΙΟΝ, καὶ ΔΙΟΝ, ἀπὸ οὐσιαστικῶν διαφόρων καταλήξεων, κυνίδιον, οἰκίδιον, νησίδιον, δικίδιον, ἰχθύδιον, βοτρυδιον, (1) πινακίδιον.

ιέ. — εἰς ΑΡΙΟΝ, ἀπὸ οὐσιαστικῶν διαφόρων καταλήξεων, δοξάριον, ψυχάριον, ἵππάριον, κυνάριον, ἀνδράριον, ἀνθρωπάριον, παιδάριον.

ισ. — εἰς ΑΣΙΟΝ, κοράσιον.

ιζ. — εἰς ΥΛΛΙΟΝ, μεираκύλλιον.

ιη. — εἰς ΥΔΡΙΟΝ, μελύδριον, νησύδριον.

ιθ. — εἰς ΥΦΙΟΝ, ζωύφιον.

κ. Ὑποκοριστικὰ ἐξ ὑποκοριστικῶν, ῥημάτιον, ῥηματίσκιον, χιτωνίσκος, χιτωνισκάριον.

ΠΑΤΡΩΝΥΜΙΚΑ.

Πατρωνυμικὰ λέγονται κυρίως τὰ παραγόμενα ἀπὸ κύριον ὄνομα πατρός, διὰ τὸ φανερόνως τὸν υἱόν, ἢ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ. Γίνονται δὲ πατρωνυμικὰ καὶ ἀπὸ μητέρων καὶ προγόνων ἐνδόξεων ὀνόματα. Σχηματίζονται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

(1) Ὁ εἰς ΔΙΟΝ σχηματισμὸς γεννᾶται εἰς πολλὰ ἀπὸ τὸν εἰς ΙΔΙΟΝ· τὸ δὲ Ι μετὰ τοῦ Ο συναϊρεῖται εἰς τὴν ΟΙ δίφθογγον ὄθεν, βεΐδιον, ἐκ τοῦ βοΐδιον· μετὰ τοῦ Ε, εἰς τὴν ΕΙ, ὄθεν ἀμφορεΐδιον, ἐκ τοῦ ἀμφορεΐδιον, ῥησεΐδιον ἐκ τοῦ ῥησεΐδιον· ὄθεν ἰχθύδιον, ἐκ τοῦ ἰχθυΐδιον μετὰ δὲ τοῦ Υ συναϊρεῖται εἰς Υ. κτλ. Ὅπου δὲν γίνεται συναΐρεσις, τὸ Ι ὑπογράφεται, ἢ ἀποβάλλεται· ὄθεν, γήδιον, ἢ γήϊον· λαγώδιον, σπηλαΐδιον (ἐκ τοῦ ἐλάδιον σπήλιον, ἔλαιον, κατὰ ἀποβολὴν τοῦ ι τῆς δίφθογγου).